

Vrede op aarde

Over heil en redding in deze tijd

Stefan Paas

uitg. KokBoekencentrum; 415 blz., € 29,99

Stefan Paas, hoogleraar missiologie aan de Theologische Universiteit Utrecht, heeft een omvangrijke en grondige studie geschreven met de prachtige titel "Vrede op aarde". Helaas biedt het boek een heel fundamentele koerswijziging ten opzichte van het denken over zalig worden uit genade.

De schrijver merkt onder christenen een verlegenheid met de boodschap van zonde en genade richting een moderne wereld. Hij wil deze verlegenheid weer ombuigen in enthousiasme, door een verhaal te bieden over heil en redding waarmee christenen uit de voeten kunnen.

De auteur stelt dat het spreken over heil en redding in de reformatorische traditie (waar hij ook uit komt) slechts een bepaalde culturele inkleuring is van het Evangelie. Er is dus ook ruimte dat in onze tijd op een andere manier te doen. Paas wil het spreken over heil meer verbinden met het hele leven, niet slechts met de 'ziel' alleen. Hij werkt dit uit voor de thema's: lichaam, gerechtigheid, evangelisatie en de schepping. Paas wil het heil ook een horizontale richting geven, maar dit zorgt ervoor dat in zijn boek het verticale aspect grotendeels zijn zelfstandige functie verliest.

De schrijver gaat terug naar het moment in zijn eigen leven waar de Heere begon, om daarvandaan de verlegenheid te boven te komen. Hij beschouwt het kennen van God als een kennen van God in de ervaring (blz. 30). Zijn eigen ervaring beschrijft hij en analyseert die vervolgens grotendeels als 'cultureel bepaald'. Hier wordt het Bijbelse spreken over de roeping node gemist!

Het Nieuwe Testament noemt Gods kinderen 'geroepenen' (Rom. 1:6; 1 Kor. 1:2; Jud. 1), want het geestelijk leven begint met de roeping. Deze roeping heeft een uiterlijke en een innerlijke zijde. Het eerste komt uit het Woord en het tweede is het werk van de Geest. Bij Gods kinderen gaan deze twee aspecten altijd samen. Wanneer de roeping vanuit het Woord wegvalt, blijft er inderdaad niets anders over dan cultureel bepaalde ervaringen.

Dit Bijbelse spreken over de roeping wordt in dit boek gemist. Als roeping ter sprake

komt, is het slechts een ervaren roeping zonder fundament in het Woord, of een roeping die verbonden wordt met klimaat en gerechtigheid. Het boek van Paas is hiermee een voorbeeld van een spiritualiteit waarin het gezag van de Schrift relatief onbelangrijk is geworden.

Paas zelf noemt zijn methode 'van onder op' en niet 'van boven af'. Hij bedoelt daarmee dat hij start bij praktijken en gebruiken, niet bij Gods Woord. Wie zo te werk gaat, zal uiteindelijk alleen maar selectief gebruik maken van de Schrift.

Het hoofdstuk over zending en evangelisatie is belangwekkend wanneer het gelezen wordt als een overzicht van de afstand tussen de huidige cultuur en het leven van de kerk. De oplossing van de schrijver is echter doorspekt van inclusief denken.

God is al aan het werk in de wereld, want Hij gaat de schepping weer herstellen.

De wereld is minder slecht dan altijd gedacht. De klem dat alleen wie gelooft daarin deelt, wordt door de schrijver gerealiseerd. De eeuwige straf is volgens hem niet vanzelfsprekend een Bijbelse gedachte. Dit is een duidelijk voorbeeld van selectief Bijbelgebruik, als gevolg van de gevolgde methode. Dat deze vernieuwing van de schepping door het oordeel heen gaat, krijgt onvoldoende gewicht, terwijl dat juist in de nieuwtestamentische prediking een onmisbaar element is (2 Thess. 1:6-12).

Paas biedt een visie op heil en redding ter vervanging van het oude en vanuit de behoefte aan iets nieuws. Niemand zal ontkennen dat onze cultuur zich met indringende vragen aan ons opdringt.

Paas is bezorgd dat het Evangelie in onze cultuur zich beperkt tot een bepaalde christelijke subcultuur. Deze bezorgdheid is terecht. Maar laten we dan juist blijven bij de Schriften. Alleen als we trouw blijven aan de belijdenis, mogen we verwachten dat Christus Zijn belofte van bescherming en tegenwoordigheid (Matth. 16:18, 28:20) zal vervullen.

Voor ons is dit boek een oproep tot waakzaamheid. Laten we scherp opletten dat we niet door een misplaatste bewogenheid de Heere bedroeven en meegaan in een inclusief Evangelie waarin de nieuwtestamentische scherpte verdwenen is. Laten we tegelijk bidden voor hen die vooraan staan in het contact met de moderne cultuur, dat ze bewogen belijders van Gods waarheid mogen zijn.

J.N. Moutaans, Veenendaal

